

FIȘA DISCIPLINEI
TRADIȚIE CANONICĂ ȘI SLUJIRE PASTORALĂ
 Anul universitar 2026–2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Departamentul de Teologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	PASTORAȚIE ȘI VIAȚĂ LITURGICĂ
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Tradiția canonică și slujirea pastorală			Codul disciplinei	OMR8003
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. Conf. univ. dr. Patriciu Dorin Vlaicu				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. Conf. univ. dr. Patriciu Dorin Vlaicu				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	Examen (E)
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					4
Alte activități: Activități de aprofundare a tematicilor canonice prin baza de date a Centrului de studii nomocanonice și teologice UBB: nomocanon.com și bibliocanonica.com					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				152	
3.8. Total ore pe semestru				200	
3.9. Numărul de credite				8	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu aparatură de proiecție pentru prezentarea cursului în tehnica Power Point/Prezi
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu aparatură de proiecție pentru prezentarea cursului în tehnica Power Point/Prezi

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Aplică principiile eticii și integrității științifice în activitățile de cercetare
CP2	Redactează lucrări științifice, academice și documentație tehnică
CP3	Gestionează dezvoltarea profesională personală
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT3	Studentul va fi capabil să urmărească valorile etice și credințele religioase
CT4	Studentul va fi capabil să acționeze în conformitate cu valorile etice și religioase

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	Studentul cunoaște principiile eticii și integrității științifice aplicabile cercetării teologice	Studentul aplică norme etice în cercetarea temelor liturgice, pastorale și bioetice
CP2	Studentul cunoaște exigențele redactării științifice în domeniul teologiei pastorale și liturgice	Studentul redactează texte academice privind mistagogia, sacramentele, spiritualitatea și tradiția canonică
CP3	Studentul înțelege dezvoltarea profesională ca proces continuu de formare teologică și pastorală	Studentul identifică resurse de învățare pentru aprofundarea vieții liturgice și slujirii pastorale

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Descrie relația dintre Tradiția canonică și slujirea pastorală.
2. Explică rolul sfințelor canoane, al obiceiului canonic și al dinamismului Tradiției.
3. Distinge între Spovedanie și sfătuirea duhovnicească în diferite contexte pastorale.
4. Identifică reperele canonice ale îndrumării persoanelor și familiilor în diverse etape ale vieții.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Analizează texte biblice, patristice și canonice privind slujirea pastorală.
2. Aplică principiile canonice în evaluarea unor situații legate de Spovedanie și viața de familie.
3. Formulează răspunsuri pastorale argumentate, cu discernământ și respect pentru libertatea persoanei.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Tradiția canonică și slujirea pastorală - Abordare generală	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

2. Tradiția canonică în dimensiunea statornică și dinamică	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
3. Obiceiul canonic	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
4. Sfintele canoane ca element statornic al Tradiției canonice	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
5. Dinamismul Tradiției canonice	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
6. Încadrarea canonică a slujirii pastorale	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
7. Raportul dintre Spovedanie și sfătuirea duhovnicească – evoluții și influențe în Răsărit și Apus	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
8. Viața familială și slujirea duhovnicului	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
9. Spovedania și sfătuirea pastorală a copiilor până la vârsta de 12 ani	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
10. Spovedania și sfătuirea pastorală a adolescenților și tinerilor	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	2 ore
11. Spovedania și sfătuirea pastorală a soților pentru dobândirea stăpânirii de sine în viața de familie	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	1 oră
12. Rolul spovedaniei și sfătuirii pastorale pentru evitarea înstrăinării în viața de familie și a divorțului	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	1 oră
13. Rolul spovedaniei și sfătuirii pastorale a persoanelor divorțate și a celor recăsătorite	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	1 oră
14. Concluzii și perspective privind încadrarea instituțională a consilierii pastorale în mediu familial și comunitar.	Prelegere în Power Point + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții pe tema cursului	1 oră

Bibliografie

Bibliografie

Vlaicu P., Împlinirea omului în viața de familie, Ed Apostolia, Paris, 2021.
Răzvan Perșa, Natura canoanelor și principiile de interpretare a lor în Dreptul canonic ortodox al secolelor XIX-XX, Ediția a 2-a, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2021
R. Perșa, Canoanele Bisericii Ortodoxe. Vol. 1-3 Basilica, București, 2023.
Faros, F., S. Kofinas, Căsnicia, dificultăți și soluții, Ed. Sofia, București, 2012.
Teșu, I. C., Familia creștină, școală a iubirii și a desăvârșirii, Ed. Doxologia, Iași, 2011. Antonie de Suroj, Asceza și Căsătoria, Doxologia, 2014.
TIMIADIS E., Preot, parohie, înnoire, București, Sofia, 2001
Larchet J.-C., Etica procreației în învățătura Sfinților Părinți, trad. Marinela Bojin, Ed. Sofia, 2003
André C., F. Lelord, Cum să te iubești pe tine pentru a te înțelege mai bine cu ceilalți, Editura Trei, București, 1999. Anghelescu, C., Bebelușul este o persoană, Ed. Humanitas, 2002.
Crețu, T., Psihologia vârstelor, Editura Departamentului de Învățământ deschis la Distanță, Universitatea București, București, 2001.
Evdokimov, Paul, Taina iubirii. Sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe, București, 1994.
Gotea, M., Rețeaua socială și conflictul marital, constrângeri și oportunități, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2014. Larchet, J.-C., Terapeutică bolilor spirituale, trad. Marinela Bojin, Editura Sofia, București, 2001.
Mihoc, C., Taina Căsătoriei și familia creștină în învățăturile marilor Părinți ai Bisericii din secolul IV, Ed. Teofania, Sibiu, 2002. Mitrofan, Vasile I., Terapii de familie, Ed. Sper, București, 2001.
Munteanu, A., Psihologia copilului și adolescentului, Ed. Augusta, Timișoara, 1989.

Nicopoulos, P., <i>Exercițiu și sfințenie în căsătorie</i> , Ed. Armos, Atena, 1998. Nuta, A., <i>Psihologia relației de cuplu și a familiei</i> , Editura „CREDIS”, București, 2009.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Prezentarea metodei de lucru în cadrul cursurilor și a seminariilor, și a exigențelor pentru evaluarea semestrială și evaluarea continuă.	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
2. Comentarea din perspectivă canonică a textelor biblice care se află la temelia Tradiției canonice	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
3. Comentarea Sfințelor canoane care încadrează obiceiul canonic	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
4. Raportul dintre diferitele categorii ale Sfințelor canoane	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
5. Raportul dintre elementele legislației bizantine, a legislației vechi bisericești și legislația bisericească actuală.	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
6. Ascultarea canonică și valoarea ei pentru slujirea pastorală	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
7. Timpul liturgic și valoarea lui pentru raportarea la spovedanie și sfătuirea duhovnicească	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
8. Aspecte canonice privind spovedania clericilor	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
9. Înțelegerea rânduielilor bisericești privind spovedania copiilor și adolescenților	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
10. Aspecte canonice și pastorale privind spovedania tinerilor	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	2 ore
11. Înțelegerea canoanelor care vorbesc despre cadrele în care este asumată înfrânarea în viața de familie	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	1 oră
12. Înțelegerea rânduielilor canonice privind limitele intervenției duhovnicului în viața de familie	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	1 oră
13. Înțelegerea rânduielilor bisericești privind a doua și a treia nuntă	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	1 oră
14. Noile provocări privind Spovedania și slujirea pastorală	Prezentare + metode interactive, discuții + întrebări și răspunsuri cu studenții	1 oră
Bibliografie obligatorie: Vlaicu P., <i>Împlinirea omului în viața de familie</i> , Ed Apostolia, Paris, 2021. Răzvan Perșa, <i>Natura canoanelor și principiile de interpretare a lor în Dreptul canonic ortodox al secolelor XIX-XX</i> , Ediția a 2-a, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2021 R. Perșa, <i>Canoanele Bisericii Ortodoxe</i> . Vol. 1-3 Basilica, București, 2023. Faros, F., S. Kofinas, <i>Căsnicia, dificultăți și soluții</i> , Ed. Sofia, București, 2012. Teșu, I. C., <i>Familia creștină, școală a iubirii și a desăvârșirii</i> , Ed. Doxologia, Iași, 2011. Antonie de Suroj, <i>Asceza și Căsătoria</i> , Doxologia, 2014. TIMIADIS E., <i>Preot, parohie, înnoire</i> , București, Sofia, 2001 Larchet, J.-C., <i>Etica procreației în învățătura Sfinților Părinți</i> , trad. Marinela Bojin, Ed. Sofia, 2003 André C., F. Lelord, <i>Cum să te iubești pe tine pentru a te înțelege mai bine cu ceilalți</i> , Editura Trei, București, 1999. Anghelescu, C., <i>Bebeluşul este o persoană</i> , Ed. Humanitas, 2002. Crețu, T., <i>Psihologia vârstelor</i> , Editura Departamentului de Învățământ deschis la Distanță, Universitatea București, București, 2001. Evdokimov, Paul, <i>Taina iubirii. Sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i> , București, 1994. Gotea, M., <i>Rețeaua socială și conflictul marital, constrângeri și oportunități</i> , Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2014. Larchet, J.-C., <i>Terapeutică bolilor spirituale</i> , trad. Marinela Bojin, Editura Sofia, București, 2001. Mihoc, C., <i>Taina Căsătoriei și familia creștină în învățăturile marilor Părinți ai Bisericii din secolul IV</i> , Ed. Teofania, Sibiu, 2002. Mitrofan, Vasile I., <i>Terapii de familie</i> , Ed. Sper, București, 2001. Nicopoulos, P., <i>Exercițiu și sfințenie în căsătorie</i> , Ed. Armos, Atena, 1998. Nuta, A., <i>Psihologia relației de cuplu și a familiei</i> , Editura „CREDIS”, București, 2009.		

9.Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Verificare continuă	Evaluare lucrări periodice Classroom/TEAMS	20%
	Examen	Examinare scrisă	70%
9.5 Seminar/laborator	Calificativ	Verificare orală pe măsura participării la seminar	10%
9.6 Standard minim de promovare			
Cunoașterea a cel puțin jumătate dintre temele abordate la curs și seminar și tratarea suficientă a cel puțin două dintre cele trei subiecte ale evaluării scrise.			

10.Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	x

Data completării:
20.06.2026

Semnătura titularului de curs

P. Păcur

Semnătura titularului de seminar

P. Păcur

Data avizării în departament:
20.07.2026

Semnătura directorului de departament

P. Păcur

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.